

9 luki

Turvallisuuden eri tasot

Hyvää huomenta!

Yhdysvaltalainen kansalaisoikeustoimija Martin Luther King on sanonut: *Vaarallisia eivät ole ns. pahat ihmiset, vaan hyvät - me kaikki, jotka pysymme välinpitämättöminä epäoikeudenmukaisuuksia ja vääryyksiä kohdatessamme* (It's not the violence of the few, but the silence of the many).

Ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus allekirjoitettiin vuonna 1948. Osa ihmisistä, jotka olivat mukana työstämässä tätä keskeistä, kansainvälistä ihmisoikeusasiakirjaa, on yhä elossa. He ovat nähneet, kuinka maailma on 60 vuodessa muuttunut.

Nykyinen maailmamme on uhkakuvista raskas. Ihmiset jaotellaan meihin ja muihin. Pelkkä epäily terrorismista on monissa maissa riittävä syy ihmisten vangitsemiseen. Sodat ovat yhä useammin valtioiden välisten konfliktien sijaan sisällissotia, joissa väkivaltaa kohdistetaan entistä enemmän siviileihin. 1990-luvun lopulla kaikkien sotien uhreista noin 80 prosenttia oli siviilejä – heistä suurin osa naisia ja lapsia.

Uhkakuvien lietsomisen ja raskaiden sisällissotien lisäksi meitä vaivaa välinpitämättömyys. On helppo kietoutua turvallisuudentunteeseen Suomessa. Täällä aseelliset levottomuudet eivät häiritse kaduilla kulkijoita, eivät estä koulunkäyntiä tai hankaloita ruokatarvikkeiden kuljetusta ruokakauppoihin. Täällä maan poliittiset johtajat on vapailla vaaleilla valittu: jokainen saa äänestää haluamaansa ehdokasta, äänet lasketaan selkeän laskutavan mukaisesti – eikä kukaan peukaloi vaalien tuloksia.

Sisällissodasta tai muusta aseellisesta konfliktista kärsivässä valtiossa yhteiskunnan rakenteet ovat usein täysin riekaleina. Valtionhallinto voi olla täysin korruptoitunut, kukaan ei valvo yhteiskuntarauhaa, viljelysmaat on tuhottu ja nuoret turhautuvat koulutus- ja työpaikkojen puutteesta.

Miten turvallisuutta voidaan rakentaa? Voidaanko turvallisuudentunnetta lisätä pystyttämällä aitoja kaupunkien, maiden tai valtioliittojen rajoille? Eräs pitkän linjan ruotsalainen diplomaatti on sanonut, että ilman intohimoa maailmassa ei saada aikaiseksi mitään – mutta ilman myötätuntoa saadaan aikaan vain vääriä asioita.

Olet ehkä joskus kuullut puhuttavan inhimillisestä turvallisuudesta. Se on käsite, joka ulottuu paljon laajemmalle kuin pelkän sotilaallisen uhkan torjumiseen. Inhimillisen turvallisuuden edistämiseen kuuluu perusoikeuksia uhkaavien ilmiöiden, kuten köyhyyden, tautien, ympäristöongelmien ja järjestäytyneen rikollisuuden, torjunta. Lähtökohtana on, että jokaisella ihmisellä on oikeus elää mielekäs ja pitkä elämä.

Inhimillistä turvallisuutta rakennetaan monin eri tavoin. Keskeinen ajatus on, että turvallisuutta ei voi olla ilman kehitystä, kehitystä ei voi olla ilman turvallisuutta, ja kumpikaan näistä ei voi toteutua, mikäli ihmisoikeuksia ei kunnioiteta.

Turvallisuus sinun elämässäsi tarkoittaa aivan samaa asiaa kuin turvallisuus jonkun muun elämässä. Ihmisoikeuksien puolustaminen on jatkuvaa työtä, jossa ei voi tuudittautua menneisyyden menestyksiin. Välinpitämättömyyttä vastaan tulee taistella joka puolella maailmaa, ja ehkä erityisesti siellä, missä hyvinvointi on alkanut jo passivoida ihmisiä.

[Rauhanpäivää vietetään 21.9.](#)

[Väkivallattomuuden päivää vietetään 2.10. ja](#)

[Kansainvälistä rauhanturvaajien päivää 29.5.](#)